

Keuzehulp helpt roker aan geschikte stopmethode

Citation for published version (APA):

Gültzow, T., Smit, E. S., Dirksen, C. D., & Hoving, C. (2021). Keuzehulp helpt roker aan geschikte stopmethode. *Pharmaceutisch Weekblad*, 156(1-2), 16-17.
<https://www.pw.nl/achtergrond/2021/keuzehulp-helpt-roker-aan-geschikte-stopmethode>

Document status and date:

Published: 08/01/2021

Document Version:

Publisher's PDF, also known as Version of record

Document license:

Taverne

Please check the document version of this publication:

- A submitted manuscript is the version of the article upon submission and before peer-review. There can be important differences between the submitted version and the official published version of record. People interested in the research are advised to contact the author for the final version of the publication, or visit the DOI to the publisher's website.
- The final author version and the galley proof are versions of the publication after peer review.
- The final published version features the final layout of the paper including the volume, issue and page numbers.

[Link to publication](#)

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal.

If the publication is distributed under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license above, please follow below link for the End User Agreement:

www.umlib.nl/taverne-license

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us at:

repository@maastrichtuniversity.nl

providing details and we will investigate your claim.

KEUZEHULP HELPT ROKER AAN GESCHIKTE STOPMETHODE

Auteurs

Thomas Gültzow

Eline Suzanne Smit

Carmen D. Dirksen en

Ciska Hoving

Roken veroorzaakt veel vermijdbare ziekten en sterfte. Een manier om succesvol te stoppen met roken, is het gebruik van een bewezen effectieve stopmethode. Een online keuzehulp kan helpen een geschikte stopmethode te kiezen. Onderzoekers uit Maastricht en Amsterdam analyseren gebruik en effectiviteit van de online keuzehulp.

ROKERS GEZOCHT VOOR DEELNAME AAN STUDIE

De onderzoekers in Maastricht en Amsterdam toetsen of mensen die de volledige interventie ontvangen een grotere kans hebben om te stoppen, een grotere kans hebben om bewezen effectieve stopmethoden te gebruiken en of zij het besluitvormingsproces als prettiger ervaren. Geïnteresseerde rokers kunnen tot begin 2021 deelnemen aan dit onderzoek. Geïnteresseerden kunnen deelnemen als ze 18 jaar of ouder zijn, Nederlands begrijpen, momenteel roken en hiermee binnen zes maanden willen stoppen. Het onderzoek wordt gefinancierd door KWF Kankerbestrijding.

Meer informatie www.visor-keuzehulp.nl.

Studie naar effectiviteit explicit value clarification method voor rokers

Roken veroorzaakt in Nederland en de rest van de wereld veel vermijdbare ziekten en sterfte [1,2]. Als het aantal rokers niet drastisch wordt teruggebracht, worden in 2030 volgens voorspellingen wereldwijd meer dan acht miljoen sterfgevallen per jaar veroorzaakt door tabaksgebruik [3]. Het gebruik van bewezen effectieve methoden om te stoppen met roken (oftewel: bewezen effectieve stopmethoden), zoals farmacologische ondersteuning en gedragsondersteuning, kunnen de kans op succesvol stoppen verdubbelen [4].

Farmacologische ondersteuning kan worden onderverdeeld in nicotinevervangende middelen, zoals nico-

tinepleisters, en medicijnen zoals varenicline (in Nederland bekend als Champix). Voorbeelden van gedragsondersteuning zijn begeleiding door een zorgverlener, of stoppen met roken binnen een gespecialiseerde stoppen-met-roken-groep. In Nederland is het gebruik van bewezen effectieve stopmethoden helaas nog beperkt [5]. Een manier om het gebruik van deze stopmethoden te bevorderen is de inzet van keuzehulpen [6].

Besluitvorming

Keuzehulpen worden ingezet om mensen te ondersteunen bij moeilijke besluitvormingsprocessen [7].

zoals bij keuzes rondom behandeling of screening, of bij het kiezen van een passende methode om te stoppen met roken [8]. Het belangrijkste doel van keuzehulpen is om geïnformeerde besluitvorming tussen verschillende opties te vergemakkelijken door het aanbieden van informatie en door gebruikers te helpen zich bewust te worden van hun eigen behoeften en wensen [7].

GEBRUIK VAN BEWEZEN EFFECTIEVE METHODEN VERDUBBELT KANS OP SUCCES

Uit een grootschalige internationale literatuurstudie is gebleken dat keuzehulpen onder meer kunnen leiden tot een toename van kennis; daarnaast zijn gebruikers van een keuzehulp zich meer bewust van wat voor

hen persoonlijk belangrijk is [7]. In Nederland is al eerder een stoppen-met-roken-keuzehulp ontwikkeld. Hoewel het gebruik van deze keuzehulp wel leidde tot een toename van het aantal gestopte rokers, zorgde deze er niet voor dat het gebruik van bewezen effectieve stopmethoden toenam [8].

Verbeteringen

Wij denken dat als meer mensen een bewezen effectieve stopmethode gebruiken, het aantal mensen dat stopt met roken verder kan toenemen en hebben daarom de keuzehulp VISOR ontwikkeld [9]. Ten opzichte van de bestaande keuzehulp hebben we een drietal verbeteringen doorgevoerd:

- VISOR omvat een *explicit value clarification method*, waarin gebruikers expliciet worden geholpen te achterhalen wat hun behoeften en

wensen zijn met betrekking tot het stoppen met roken (zie figuur voor een voorbeeld);

- VISOR wordt online aangeboden, wat een wijdverbreide implementatie in theorie mogelijk maakt;
- gebruikers krijgen binnen VISOR een advies op maat, dat wil zeggen een advies dat aansluit bij hun wensen en behoeften.

Eerdere studies hebben aangetoond dat het toevoegen van een *explicit value clarification method* en advies op maat een positieve impact kan hebben op besluitvormingsprocessen [10,11]. Dit is echter nog niet aangetoond voor roken.

Lopend onderzoek

Binnen een gerandomiseerd, gecontroleerd onderzoek wordt de door ons ontwikkelde keuzehulp momenteel vergeleken met een versie van de keuzehulp die geen *explicit value clarification method* en advies op maat omvat. Deelnemers aan de controlegroep krijgen een verkorte versie van VISOR, dat wil zeggen online informatie over de verschillende stopmethodes die in Nederland beschikbaar zijn, een kennisquiz en informatie over waar de stopmethodes te vinden zijn. ■

Thomas Gültzow werkt voor Care and Public Health Research Institute (CAPHRI), afdeling Gezondheidsbevordering, Universiteit Maastricht. Eline Suzanne Smit is verbonden aan de afdeling Communicatiewetenschap, Amsterdam School of Communication Research/ASCoR, Universiteit van Amsterdam. Carmen D. Dirksen werkt voor CAPHRI en de Afdeling Klinische Epidemiologie & Medical Technology Assessment, Maastricht Universitair Medisch Centrum. Ciska Hoving werkt voor CAPHRI en de afdeling Gezondheidsbevordering, Universiteit Maastricht.

Zie voor de literatuurreferenties: pw.nl.

Stellingen begeleiding

De volgende stellingen gaan over begeleiding.

Ik wil liever een stopmethode die beter werkt, ook al moet ik daarvoor de deur uit.

Mee eens
 Niet mee eens, omdat ik niet graag de deur uit wil
 Niet mee eens, omdat ik geen voorkeur heb
 Weet ik niet

Ik wil voor een stopmethode liever niet de deur uit, ook al kan ik dan daardoor alleen stopmethoden gebruiken die minder goed werken.

Mee eens
 Niet mee eens, omdat ik wel een stopmethode wil die beter werkt
 Niet mee eens, omdat ik geen voorkeur heb
 Weet ik niet

Ik wil liever een stopmethode met getrainde zorgverlener of stop-coach, dan een stopmethode zonder getrainde zorgverlener of stop-coach.

Mee eens
 Niet mee eens, omdat ik geen getrainde zorgverlener of stop-coach wil
 Niet mee eens, omdat ik geen voorkeur heb
 Weet ik niet

← Vorige Volgende →

Voorbeeld van de *explicit value clarification method*.